MALTA

TRIBUNAL GĦAL TALBIET ŻGĦAR

ĠUDIKATUR
AVV. DR. GRAZIELLA TANTI LL.B, LL.D.

Udjenza ta' nhar il-Ħamis, 10 ta' Lulju, 2025

Avviż tat-Talba numru: 397/2023 GT

VALHMOR BORG IMPORT EXPORT LTD
[REĠ NRU. C-3062]

VERSUS

CHRIST SCERRI
[K.I. NRU. 222392M]

It-Tribunal;

Ra l-Avviż tat-Talba mressaq nhar l-31 ta' Ottubru 2023[1], fejn is-soċjeta' attriċi talbet li l-konvenut jiġi kkundannat iħallasha s-somma ta' seba' mija, sebgħa u tletin ewro u disgħa u sebgħin ċenteżmu (€737.79) rappreżentanti l-prezz ta' diversi konsenji ta' prodotti għall-konsum lilu mibjugħa u konsenjati.

[1] a fol 1 et seq tal-atti proċesswali

Is-soċjeta’ attriċi talbet ukoll l-ispejjeż inkluz tal-ittra bonarja, tal-mandat ta’ sekwestru u l-imgħax legali.

Ra d-dokumenti annessi mal-Avviż tat-Talba.

Ra d-digriet tal-Prim Imħallef datat 26 ta’ Marzu 2025, fejn il-kawżi preċedentement mismugħa minn dan it-Tribunal li kien presedut minn Dr. Duncan Borg Myatt ġew assenjati lil dan it-Tribunal kif issa presedut.[2]

Ra li għad li debitament notifikat bl-atti ta’ dawn il-proċeduri, il-konvenut naqas milli jippreżenta risposta fit-terminu preskritt mil-liġi għal dan il-għan u lanqas ma deher xi rappreżentant tiegħu (jew xi difensur għalih) għas-smigħ ta’ dan il-proċediment.

Ra illi t-Tribunal iddikjara lill-konvenut fi stat ta’ Kontumaċja fis-seduta ta’ nhar it-Tlieta, 27 ta’ Mejju, 2025[3].

Ra l-kapitolu ppreżentat mis-soċjeta’ attriċi fl-istess seduta tas-27 ta’ Mejju, 2025, liema kapitolu jinsab a fol. 40 tal-atti proċesswali.

Ra illi l-konvenut naqas milli jattendi għall-udjenza tal-10 ta’ Ġunju, 2025 sabiex iwieġeb għall-imsemmi kapitolu.

Sema’ x-xhieda.

Ikkunsidra l-provi dokumentarji mressqa.

[2] A fol 26 et seq
[3] Verbal a fol 39

Ra l-atti proċesswali kollha.

Ra illi ġie dikjarat illi s-soċjeta' attriċi ma kellhiex provi ulterjuri xi tressaq.

Ra illi t-Talba tħalliet għas-sentenza.

Konsiderazzjonijiet tat-Tribunal

Illi l-Artikolu 9(2)(a) tal-tal-Att dwar Tribunal għal Talbiet Żgħar [Kapitolu 380 tal-Liġijiet ta' Malta] jgħid li "*Bla ħsara għal kull regola msemmija fis-subartikolu (1), ġudikatur – Għandu jiżgura li każ għandu, daqskemm ikun possibbli, jinstema' u jinqata' sommarjament fl-istess jum tas-smigh tiegħu u li dak is-smigħ ma jtulx iktar minn seduta waħda*."

Illi l-paragrafu (b) tal-Artikolu 13 tal-Att dwar Tribunal għal Talbiet Żgħar [Kapitolu 380 tal-Liġijiet ta' Malta] jgħid illi *"Jekk il-konvenut jonqos li jidher, il-ġudikatur jista' jiddeċiedi l-kawża fin-nuqqas tal-konvenut u tista' ssir ammissjoni bis-subizzjoni tal-konvenut, u d-disposizzjonijet tas-Sub-titolu VI tat-Titolu I tat-Tielet Ktieb tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili, li jirrigwardaw l-ammissjoni bis-subizzjoni tal-konvenut fil-qrati inferjuri għandhom jgħoddu mutatismutandis."* Illi jidher li dan l-Artikolu jħalli fid-diskrezzjoni tal-ġudikant jekk jiddifferixxix il-kawża għal ġurnata oħra jew le.

Illi dwar dan, fis-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Appell Ċivili, Inferjuri, Għawdex, fl-ismijiet ***"Noel Sultana vs Tony Xerri"***[4] ingħad illi:

[4] deċiża fis-seduta tas-7 ta' Lulju, 2010 - Appell Ċivili - Għawdex Numru. 7/2009/1

"Magħdud dan, huwa dejjem ta' rilevanza li jigi denotat f'każijiet ta' din ix-xorta illi l-apprezzament tal-pertinenza u ta' l-influwenza tal-kapitoli tikkostitwixxi valutazzjoni ta' natura diskrezzjonali riżervata lill-ġudikant fil-mertu. Terġa' fil-kaz preżenti t-Tribunal adit ma llimitax ruħu biex jiffonda d-deċiżjoni tiegħu merament fuq l-istregwa tal-kapitolu u tal-mankata tweġiba għalih imma għadda biex, ġudizjożament, jistħarreg fuq il-bażi tal-provi l-oħra in atti jekk it-talba attriċi kienetx fondata, in toto jew in parti. Eżercizzju bħal dan kien ukoll jirrientra fil-poter diskrezzjonali tiegħu li jagħmlu għaliex għalkemm in-nuqqas ta' tweġiba għal kapitolu tagħmel prova posittiva jew argoment indizzjarju ta' prova, il-valur ta' din l-istess prova seta' dejjem jigi mwarrab jekk, fuq l-apprezzament prudenzjali, jinstab li l-oġġett tat-talba mhux suffiċjentement suffragat minn elementi oħra ta' prova akkwiżiti mill-proċess. Ingħad a propożitu mill-Qorti tal-Appell Superjuri illi "għalkemm il-kapitoli jitqiesu konfessati pero' dan ma jfisserx li l-Qorti kienet obbligata toqgħod fuq il-preżunta ammissjoni. Dik il-prova kellha tiġi evalwata u meqjusa flimkien ma' kull prova oħra li sa dak l-istadju setgħet kienet diġa' prodotta quddiem il-Qorti'."

Fis-sentenza "**G.M.F Precast Limited vs Franmar Limited**"[5] deċiża mit-Tribunal Għal Talbiet Żgħar diversament presedut ingħad li:

"Ghalkemm kontumaci, tali stat silenzjuz ma jfissirx li l-parti konvenuta qed tammetti dak allegat u/jew pretiz mill-parti attrici, l'ghaliex xorta wahda jibqa' d-dmir ta' din l-ahhar parti li tipprova l-kaz taghha sa' dak il-grad probatorju rikjest mil-Ligi. Fid-duttrina forensi nsibu ritenut illi, "la contumacia vale resistenza, che il contumace tacitamente respinge le domande dello avversario ... il contumace affida al giudice la propria difesa ... questa difesa deve limitarsi ad esaminare se le forme del rito

[5] Deċiżjoni mogħtija fl-14 ta' Lulju 2022, Avviż tat-talba numru 366/2021

sian rispettate, se l'assunto della parte presente sia fondato in fatto ed in diritto" (Salvatore La Rosa, "Il Contumace nel Giudizio Civile", Filippo Tropea ed. 1887; §118, p. 175). Mil-lat ta' gurisprudenza domestika, wiehed huwa mistieden jara in re ***Giuseppe Gerada v. Salvu Attard*** *(Appell Kummercjali, 6 ta' Novembru, 1959); id-decizjoni riportata f'Kollez. Vol XXIX-III-35; il-kawza in re* ***Id-Direttur tar-Registru Pubbliku v. Ermelina Silos Mendoza et*** *(Prim'Awla, 16 ta' Novembru, 2010); id-decizjoni in re* ***Carmela Zahra armla v. Direttur tax-Xogholijiet Pubblici*** *(Appell Superjuri, 28 ta' Frar, 1975; mhux pubblikata); u in re* ***Awtoritá Ghat-Trasport F'Malta v. Abdi Khadar Qaasim*** *(Tribunal Ghal Talbiet Zghar, 6 ta' Novembru, 2017; mhux appellata) li fiha insenjamenti ulterjuri dwar dan is-suggett. Ghalhekk, il-posizzjoni guridika tal-parti mharrka f'dan il-procediment hi meqjusa bhala cahda totali u kategorika tal-allegazzjonijiet kollha vantati kontriha, li jehtiegu jigu debitament pruvati kif imiss.*

Fil-konfront ta' l-imsemmija konvenuta gie prezentant kapitolu mill-attrici fl-appena msemmija udjenza (ara Kapitolu a fol. 16). Dan il-kapitolu gie dikjarat bhala mistqarr fl-udjenza successiva, hekk kif registrat fil-verbal ta' l-udjenza ta' l-20 ta' Gunju, 2022 (a fol. 17). Peress li l-konvenuta naqset milli tirregistra dehera biex twiegeb ghal tali kapitolu, fid-dawl ta' tali omissjoni, l-istess kien jisthoqqlu jigi emmnut. Ghalhekk dan ghandu jittiehed bhala mistqarr. Kif diga' maghdud, dan kollu gie debitament puntwalizzat fil-verbal ta' l-udjenza l-ahhar imsemmija.

It-Tribunal josserva illi, in linea ta' principju, il-kapitolu hu fatt processwali li jgib mieghu effetti specifici, espressament previsti u determinati mil-ligi taht il-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta [vide Art. 698(2) u 702(3)]. Minn tali disposizzjonijiet huwa dezunt illi l-kapitolu hu mezz dirett biex jipprovoka konfessjoni gudizzjali f'min lilu jigi deferit ta'

fatt sfavorevoli ghal kapitolat u ta' vantagg ghall-parti li eskogitatu. Jinghad fid-decizjoni in re ***Anthony Borg v. Samwel Veneziani*** *(Appell Inferjuri, 28 ta' April 1998), illi, "din ic-cirkustanza hi hafna rilevanti ghaliex tfisser illi bin-nuqqas tal-konvenut appellat li jidher biex jikkontesta l-kapitolu, saret prova posittiva li l-ammont rekalmat mill-attur kien dovut lilu ghal ragunijet minnu pretizi u dana bl-ammissjoni – anke jekk negattiva fis-sens ta' non kontestazzjoni – ta' l-istess konvenut." Fl-istess sens ara s-sentenza in re* ***Stephen Vella et v. Bollicine Limited*** *(Appell Inferjuri, 9 ta' Jannar, 2008).*

Madanakollu, ghalkemm huwa veru li l-kapitoli, meta s-subent ma jkunx wiegeb ghalihom u ma jkunx iggustifika l-omissjoni tieghu li jikkontesta l-kawza formalment, ghandhom jitqiesu bhala konfessjoni (i.e., l'hekk imsejha konfessjoni gudizzjarja). Imma dana ma jfissirx li min hu tenut jiggudika huwa obligat joqghod dejjem fuq dik il-prezunta konfessjoni. Is-subizzjoni hija semplici mezz ta' prova, u ghandha tigi ezaminata u valjata flimkien mal-provi l-ohra kollha tal-kawza, b'mod illi, jekk il-kapitoli ma jkunux konfacenti mal-provi l-ohra tal-kawza, u l-gudikant jidhrilu li ghandu jaghti prevalenza lil dawk il-provi l-ohra, l-konfessjoni prezunta derivanti mis-subizzjoni ghandha ccedi quddiem dawk il-provi l-ohra. F'dan is-sens ara d-decizjoni in re ***Tabib Dr. Antonio Zammit et v. Francesco Pace et*** *(Prim'Awla, 28 ta' Gunju, 1952). In tema, kemm id-duttrina legali kif ukoll il-gurisprudenza, issoktaw jaffermaw, u jikkawtelaw ukoll, illi tali prova wehida mhux necessarjament u bilfors ghandha tiddemostra l-fondatezza tal-pretensjoni tal-parti attrici in kwantu dak l-istat migjub in essere bil-kapitolu ma ghandux ifisser li qed jintroduci derogi ghall-principju tal-piz tal-provi….."*

Magħdud ma' dan, it-Tribunal iqis ukoll dak li ntqal fis-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) fl-ismijiet "**Borg and Aquilina Ltd Vs John Cuschieri et**"[6]**:**

*"In-nuqqas ta' twegiba ghall-interrogatorju kostitwit bil-kapitolu, ghalkemm ghandu valur ta' ammissjoni tal-fatt dedott, jibqa' b'danakollu, argoment indizzjarju ta' prova soggett ghall-valutazzjoni ampja tal-provi minn Qorti. Jista' jaghti l-kaz, allura, illi mill-apprezzament relattiv li jsir dik l-istess prova indizzjarja mhux bilfors tassumi tifsira probatorja ghaf-favur ta' l-attur u kontra l-persuna kapitolata. "Ghal tali konkluzjoni l-gudikant ghandu jasal biss wara li jkun ivvaluta kull element iehor tal-provi" ("**Giuseppe Wismayer -vs- Giovanni Magro**", Qorti tal-Kummerc, 24 ta' Novembru, 1934). Konsiderazzjoni din ri-affermata fid-decizjoni tal-Qorti ta' l-Appell tat-28 ta' April 2000 in re: "**James Trapani et -vs- Vincent Cilia**", u fejn inghad illi "l-kapitoli jitqiesu konfessati pero' dan ma jfisserx li l-Qorti kienet obbligata toqghod fuq dik il-prezunta ammissjoni. Dik il-prova kellha tigi evalwata u meqjusa flimkien ma' kull prova ohra li sa dak l-istadju setghet kienet diga` prodotta quddiem il-Qorti"…"*[7]

<u>It-Tribunal jikkonsidra ulterjorment</u>

Illi skont kif diġa' ġie indikat aktar 'il fuq, il-konvenut, għalkemm debitament mgħarraf bl-Avviż tat-Talba u nnotifikat skont il-liġi, naqas li jippreżenta risposta u naqas ukoll li jidher f'xi seduta jew oħra, u għalhekk waqa' fi stat ta' Kontumaċja.

---

[6] App Ċiv Nru: 287/2008/1 mogħtija nhar il-5 ta' Marzu 2010

[7] Il-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) kompliet tirrijaferma dawn il-konsiderazzjonijiet anke f'sentenzi oħra fosthom dik fl-ismijiet "**Absolute Services Ltd v. Stefan Darmenia**", mogħtija fil-11 ta' Novembru, 2020. Ara wkoll sentenza ta' dan it-Tribunal, iżda diversament presedut, "**Complex Co. Ltd v. Clive May**", mogħtija fis-27 ta' Mejju, 2021.

Stante illi l-konvenut, għalkemm imsejjaħ diversi drabi baqa' ma deherx u lanqas ma ppreżenta risposta fiż-żmien mogħti mil-liġi, ġie dikjarat fi stat ta' kontumaċja.[8] Fil-konfront tal-imsemmi konvenut ġie preżentat kapitolu mis-soċjeta' attriċi fl-udjenza tas-27 ta' Mejju, 2025, li jinsab a fol 40 tal-atti proċesswali. Dan il-kapitolu ġie dikjarat bħala mistqarr fl-udjenza suċċessiva, hekk kif reġistrat fil-verbal tal-udjenza ta' nhar it-Tlieta, 10 ta' Ġunju, 2025, u dan peress li l-konvenut naqas milli jirreġistra dehra biex iwieġeb għal tali kapitolu. Fid-dawl ta' tali omissjoni, l-istess kapitolu kien jistħoqqlu jiġi emmnut. Għalhekk dan għandu jittieħed bħala mistqarr. Dan kollu ġie debitament puntwalizzat fil-verbal tal-udjenza imsemmija.

Illi it-Tribunal xorta waħda jeħtieġ jevalwa l-provi kollha prodotti, u huwa obbligat li janalizza din l-ammissjoni flimkien ma' kull prova oħra u dana anke fid-dawl tal-ġurisprudenza kollha fuq kwotata. Għalhekk it-Tribunal sejjer jagħmel analiżi tal-atti proċesswali kollha tal-każ odjern u dan sabiex eventwalment jiġi determinat jekk permezz tal-provi mressqa mis-soċjeta' attriċi, it-talba tal-istess soċjeta' attriċi għandhiex tiġi milqugħa.

Illi t-Tribunal ra li flimkien mal-avviż tat-talba, is-soċjeta' attriċi ippreżentat kopja ta' ittra legali li magħha hemm anness kopja ta' fattura[9], liema kopja tal-fattura tindika li l-konvenut huwa debitur tas-soċjeta' attriċi fl-ammont totali ta' seba' mija, sebgħa u tletin ewro u disgħa u sebgħin ċenteżmu (€737.79).

---

8 Verbal tas-seduta tas-27 ta' Mejju, 2025 li jinsab a fol 39
9 Dokumenti jinsabu a fol. 2 et seq tal-atti proċesswali annessi mal-Avviż tat-Talba

Fis-seduta tal-10 ta' Ġunju, 2025, xehed **Kenneth Borg Caruana**[10] in eżami prodott mill-attriċi fejn bil-ġurament tiegħu mogħti lilu seduta stante, bħala rappreżentant tas-soċjeta' attriċi Valhmor Borg Imports Exports Ltd, iddikjara illi huwa jokkupa l-kariga ta' *General Manager* fi ħdan l-istess soċjeta' attriċi, u huwa kkonferma illi l-ammont ta' seba' mija, sebgħa u tletin ewro u disgħa u sebgħin ċenteżmu (€737.79) għadu dovut mill-konvenut lis-soċjeta' attriċi u li l-ebda pagament akkont ma sar fil-mori tal-kawża. Għaldaqstant dan l-ammont għadu dovut lis-soċjeta' attriċi.

Ulterjorment it-talba tirriżulta konfermata wkoll mill-kopja tal-fattura u mix-xiehda tar-rappreżentant tas-soċjeta' attriċi.

Għalhekk, fid-dawl tal-provi indikati hawn fuq li ġew imressqa mis-soċjeta' attriċi, it-Tribunal huwa sodisfatt li t-talbiet tas-soċjeta' attriċi ġew sodisfaċentement ippruvati u jimmeritaw akkoljiment. Tali provi ma ġew bl-ebda mod kontradetti u dan it-Tribunal, wara li eżamina bir-reqqa l-istess fil-kwadru probatorju intier, ma jiddubitax mill-veraċita' u r-rilevanza tagħhom.

Decide

Għaldaqstant, it-Tribunal jaqta' u jiddeċiedi din il-kawża billi jilqa' t-talbiet tas-soċjeta' attriċi u konsegwentement jikkundanna lill-konvenut iħallas lis-soċjeta' attriċi s-somma ta' seba' mija, sebgħa u tletin ewro u disgħa u sebgħin ċenteżmu (€737.79), bl-imgħax li għandu jiġi kkalkulat

[10] Xiehda mogħtija bil-ġurament fil-preżenza tat-Tribunal kif presedut u liema xiehda għalkemm ma ġietx rekordjata b'mezzi elettroniċi, ġiet verbalizzata kelma b'kelma.

b'rata mhux ogħla mir-rata massima permessa skont il-liġi, dekorribbli mill-31 ta' Ottubru, 2023, sad-data tal-pagament effettiv.

L-ispejjeż ġudizzjarji marbuta ma' dawn il-proċeduri jitħallsu unikament mill-konvenut.

Stante li ma ġiex ippreżentat kopja tal-Mandat ta' Sekwestru waqt il-proċeduri odjerni, it-Tribunal ma huwiex f'pożizzjoni li jiddeċiedi dwar l-ispejjeż tal-imsemmi Mandat.

Fir-rigward tal-ispejjeż tal-ittra bonarja datata 22 ta' Awwissu, 2023, li ġiet preżentata flimkien mal-avviż tat-talba, għalkemm ma ġietx preżentata prova tal-ħlas, għall-finijiet ta' din il-kawza qed jigu kwantifikati *arbitrio boni viri* fl-ammont ta' €20.00c, u jkunu a karigu ta' l-istess konvenut.[11]

ft. Avv. Dr. Graziella Tanti
Ġudikatur

ft. Adrian Pace
Deputat Reġistratur

---

[11] ara s-sentenza tal-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri), Appell Numru: 326/2017/1 fl-ismijiet "**Daniel Bugeja noe v. Mariella Borg Magri"** mogħtija, 4 ta' Dicembru, 2018 u dik mogħtija mit-Tribunal diversament presedut nhar il-21 ta' Ġunju, 2021 avviż tat-talba nru: 185/2020 fl-ismijiet **"Valmor Borg Import-Export Limited versus Eric Baldacchino"**